Sisäministeriö LAUSUNTO SM2021-00115

PO Airiainen Monna(SM) 09.03.2021

Viite

Asia

Lakivaliokunnan kuuleminen 11.3.2021 klo 10.10; U 15/2021 vp; Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (e-CODEX-asetus)

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt sisäministeriöstä asiantuntijaa kuultavaksi etäkokoukseen sekä kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (e-CODEX-asetus). Asiakokonaisuuden osalta viitataan muistioon U 15/2021 vp ja siinä esitettyihin valtioneuvoston kantoihin. Tässä lausunnossa nostetaan esiin sisäministeriön kannalta oleellisia seikkoja.

Euroopan komissio antoi 2.12.2020 ehdotuksen (KOM(2020) 712 lopullinen) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rajat ylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa menettelyissä käytettävästä tietokoneistetusta viestintäjärjestelmästä (e-CODEX-järjestelmä) ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta. Asetuksella ehdotetaan perustettavaksi tietojen sähköiseen toimittamiseen rajat ylittävissä siviili- ja rikosoikeudellisissa asioissa e-CODEX-tietojärjestelmä. Tietojärjestelmä koostuu asetusehdotuksen mukaan e-CODEX-yhteyspisteestä ja digitaalisen tiedonvaihdon prosessistandardeista. e-CODEX-yhteyspiste muodostuu yhdyskäytävästä (gateway), jonka ohjelmistot mahdollistavat turvallisen tietojenvaihdon tietoverkossa, ja liittimestä (connector), jolla liitetyt järjestelmät voidaan kytkeä yhdyskäytävään ja joka koostuu yhteisiin avoimiin protokolliin perustuvasta ohjelmistosta.

Sisäministeriölle, Suomen sisäisestä turvallisuudesta vastaavana ministeriönä, valtioneuvoston kirjelmässä mainitut, e-CODEX-järjestelmän positiiviset vaikutukset rajat ylittävän rikollisuuden, terrorismin ja kyberrikollisuuden torjuntaan tehostamalla oikeusviranomaisten välistä yhteistyötä rikosasioissa, ovat erittäin tervetulleita. Myös kansallisten tuomioistuinten tehokkuuden mahdollinen lisääntyminen menettelyjen digitalisoinnin myötä on kannatettavaa.

Sisäministeriö huomioi, että e-CODEX-järjestelmän käytön laajentaminen ehdotuksen liitteessä 1 lueteltuihin oikeudellisiin menettelyihin vuodesta 2024 eteenpäin voi laajentaa e-CODEXin käyttöä oikeusministeriön hallinnonalan lisäksi ainakin sisäministeriön hallinnonalalla.

Sisäministeriö yhtyy U-kirjelmässä 15/2021 vp esitettyyn valtioneuvoston kantaan. Rajat ylittävän asioinnin edistäminen oikeusalalla osana laajempaa digitalisointikehitystä edellyttää yhtenäisiä toimintatapoja ja yhteen toimivia teknisiä ratkaisuja. Sisäministeriö pitää tärkeänä oikeudellisen yhteistyön kehittämistä unionissa, ja erityisesti digitalisaation edistämistä. Komission e-CODEX-järjestelmää koskeva ehdotus on tärkeä väline digitalisaation tavoitteiden toteuttamisessa. Sisäministeriö pitää hyvänä, valtioneuvoston kannan mukaisesti, ehdotuksen tavoitteita lisätä digitaalisten palveluiden käytettävyyttä rajat ylittävässä tiedonvaihdossa ja asioinnissa sekä edistää oikeusalan EU-säädösinstrumenttien tehokasta toimeenpanoa kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi